

Motion till riksdagen 2005/06:Ub560

av **Kerstin Kristiansson Karlstedt och Hans Stenberg (s)**

Mittuniversitetet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om utveckling av forskning och grundutbildning inom Mittuniversitetet.

Motivering

När Mitthögskolan etablerades 1993 representerade den en ny organisatorisk idé inom det svenska högskolesystemet. Den skapade förutsättningar för att utveckla akademisk utbildning och forskning av hög kvalitet även i relativt glest bebyggda regioner, och den gav i detta sammanhang bättre möjligheter till samverkan med näringslivet än traditionella en-campus-högskolor. Strukturen krävde ett pedagogiskt nytänkande, som rönt intresse i utvecklingen av den framtida utbildningen även vid traditionellt uppbyggda universitet och högskolor. Mitthögskolan var geografiskt lokaliserad till en region som hade långt till närmaste universitet.

Det mest påtagliga tecknet på att denna satsning var framsynt och givit resultat är att Mitthögskolan efter prövningar bedömts ha den kvaliteten att den fr.o.m. den 1 januari 2005 övergått till att bli universitet – Mittuniversitetet.

När Mittuniversitetet nu etablerats är det mycket angeläget, från såväl regional som nationell synpunkt, att Mittuniversitetet ges möjligheter och resurser att utvecklas till ett starkt universitet. Mittuniversitetet bör därför när ekonomiska möjligheter finns erhålla ökade resurser för såväl forskning och forskarutbildning som ökning av takbeloppet för den grundläggande utbildningen.

Fel! Okänt namn på

Forskning och forskarutbildning

Forskningen inom Mittuniversitetet är profilerad och inriktad mot områden där stark forskningsverksamhet svarar både mot regionens behov och internationellt intressanta frågeställningar. Utgångspunkten är att professorer och doktorander tillsammans utgör ett mycket viktigt inslag i den akademiska forskarmiljön.

Mittuniversitetets forskningsstrategiska plan 2005–2008 utgår från en ambition att utveckla forskning med stort vetenskapligt djup och avsevärd bredd inom flera vetenskapsområden. Forskningen omfattar såväl traditionell grundforskning som tillämpad och tvärvetenskaplig forskning med följande profiler:

- Skogen som resurs
- Digitala samhällen
- Kulturarv, demokrati och företagande
- Världssamhällets utmaningar
- Lärande och bildning
- Turism, idrott och upplevelseteknologi.

Omfattande forskningssatsningar har under senare år utvecklats väl inom områdena skogsindustriell teknik, turism och elektronik. Dessa är samtliga baserade på samarbete med näringslivet och finansieras i huvudsak med extra medel, av vilka dock framför allt EU-medlen nu minskar i betydande utsträckning. Den svenska skogsindustrin, som ju är av största betydelse för den nationella ekonomin, är till stor del lokaliserad inom Mittregionen. Ambitiösa forskningssatsningar med anknytning till den storskaliga processororienterade skogsindustrin har genomförts vid Mittuniversitetet. Ett skogsindustriellt forskningscentrum av världsklass har skapats i samarbete med de stora skogsbolagen.

Mittuniversitetet är mycket aktivt i forskningssamverkan med små och medelstora företag, framför allt inom mätteknik, elektronik och informationsteknologi. I regionen finns många företag som är underleverantörer till svensk basindustri och som expanderar via export på nya marknader. Forskningen inom dessa områden bedrivs i samverkan med starka internationella forskarmiljöer som Cern och Imec. Forskningen inom nanoteknologi och experimentell fysik har utvecklats starkt och bedöms i Vetenskapsrådets utvärdering som ”enastående och av världsklass”.

För Mittuniversitetet är också satsningar på kvalificerad forskning inom det samhällsvetenskapliga området, inom vård- och hälsovetenskap samt inom lärarutbildningen en väsentlig del i att fullfölja ambitionerna om vetenskapligt djup och bredd inom några forskningsområden. Därmed skapas även förutsättningar för önskvärda tvärvetenskapliga forskningssatsningar i samverkan med den teknisk-naturvetenskapliga kompetens som redan etablerats. De begränsade möjligheterna till extern finansiering för forskning inom det samhällsvetenskapliga området, inom vård- och hälsovetenskap samt inom lärarutbildningen gör det angeläget att öka de fasta forskningsresurserna även inom dessa områden.

Grundutbildning

Mittuniversitetet fyller en viktig uppgift när det gäller att tillgodose regionala och nationella behov av grundläggande högskoleutbildning. Vid lärosätet eftersträvas också en stark koppling mellan grundutbildning och forskning. En sådan koppling underlättar rekryteringen till forskarutbildningen och stärker grundutbildningens forskningsanknytning samt lockar fler studenter till Mittuniversitetet och ökar möjligheten att behålla dem. Inom lärosätet har ett antal utbildningar avvecklats då studentintresset saknats men nu utvecklas flera nya utbildningsprogram, vilket underlättats bl.a. av att Mittuniversitetet numera också har examensrättigheter inom civilingenjörsutbildningen. I denna situation är det angeläget att Mittuniversitetet de närmaste åren tilldelas utrymme för att öka den grundläggande högskoleutbildningen. Det är sålunda angeläget med en återföring av en del av de medel som lärosätet avstod från under den senaste femårsperioden, främst som en konsekvens av att antalet sökande till teknisk-naturvetenskaplig utbildning kraftigt minskade.

Förstärkning av informationsförsörjningen i ett nätverk

En av konsekvenserna av Mittuniversitetets nätverksstruktur och satsningar på distansstudier och flexibelt lärande är att informationsförsörjningen ställs inför speciella utmaningar. Fullgod biblioteks- och informationservice skall finnas på varje campusort, liksom för de distansstuderande. Forskning och forskarutbildning är i ännu högre grad än grundutbildningen beroende av en väl fungerande informationsförsörjning.

Mittuniversitetets campusbibliotek skall, utöver att svara för informationsförsörjningen, även vara kultur- och utbildningscentrum och mötesplatser för studenter, lärare och allmänhet. Mittuniversitetets bibliotek arbetar även aktivt för regionalt samarbete mellan bibliotek, institutioner och företag i regionen.

För att fungera ännu bättre som ett nätverk i regionen och för att klara de ökade krav som följer av att Mitthögskolan nu blivit Mittuniversitetet krävs på sikt en utökad satsning på biblioteket, särskilt digitala resurser såsom fulltexttidskrifter och databaser.

Med ovanstående anfört bör Mittuniversitetet på sikt, när ekonomiska möjligheter finns, få ökade resurser till sin verksamhet inom forskning och grundutbildning.

Stockholm den 5 oktober 2005

Kerstin Kristiansson Karlstedt (s)

Hans Stenberg (s)